

TÜRKİYE SOSYAL BİLİMLER SEMPOZYUMU

2021

Bildiri
Özetleri
Kitabı

Editör
Abdullah DEMİR

Kıtap Adı | Book Title: *Türkiye Sosyal Bilimler Sempozyumu - 2021: Bildiri Özetleri Kıtabı*
Çeviri Adı | Translated Title: *Turkish Symposium of Social Sciences - 2021: The Book of Abstracts*

Yayınevi | Publisher: Oku Okut Yayınları | Oku Okut Publishing
Sertifika No | Certificate Number: 49846
Yayın No | Publication Number: 5
Sempozyum Dizisi | The Series of Symposium: 1

Editör | Editor: Abdullah Demir
ORCID: 0000-0001-7825-6573

ISBN: 978-605-74416-4-5
Yayın Tarihi | Year of Publication: 28 Ağustos | August 2021
Yayın Türü | Publication Type: E-Kıtap | eBook
Yayın Yeri | Place of Publication: Ankara, Türkiye
Yayımlandığı Ortam | Publishing Format: PDF
Yayın Dili | Language: Türkçe | Turkish
Sayfa Sayısı | Pages: 192

Erişim Hakkı | Access Right: Açık Erişim | Open Access
Lisans Türü | License: CC-BY-NC
Telif Hakkı | Copyright: Abdullah Demir
Erişim | Access: <https://yayin.okuokut.org>
DOI: <https://doi.org/10.55709/okuokutyayinlari.8>

Etik Beyan | Statement of Publication Ethics: Bu kıtap, 28 Ağustos 2021 tarihinde gerçekleştirilen Türkiye Sosyal Bilimler Sempozyumu'nda sunulan bildiri özetleri içermektedir | *This book contains the abstracts presented at the Turkish Symposium of Social Sciences -2021 held on August 28, 2021.*

Atıf Bilgisi | Cite as: Demir, Abdullah (ed.). *Türkiye Sosyal Bilimler Sempozyumu - 2021: Bildiri Özetleri Kıtabı*. Ankara: Oku Okut Yayınları, 2021.

Basit-Bileşik Yapılı Olmaları Açısından Hurûfî'l-meânî Üzerine Bir İnceleme

Bünyamin Güder

Yüksek Lisans Öğrencisi, Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi
Sosyal Bilimler Enstitüsü

Temel İslam Bilimleri Anabilim Dalı, Arap Dili ve Belagatı Bilim Dalı
bunyaminguder31@gmail.com
orcid.org/0000-0002-9996-6504

Özet

Arap dilinde kelime türleri isim, fiil ve harf olmak üzere üç gruba ayrılır. Bu türlerden biri olan harfler gerek cümledeki fonksiyonları (amel) gerekse anlamları açısından literatürde geniş bir yere sahiptir. Harfler kendi içinde de Arap dil bilginleri tarafından birtakım tasniflere tabi tutulmuştur. Bu tasniflerden biri de “mana harfleri” anlamındaki “hurûfî'l-meânî” türünden olan harflerdir. Hurûfî'l-meânî türünden olan harfler tek başına kullanıldıklarında bir anlam ifade etmeyip ancak cümle içinde bir fiil veya isimle birlikte kullanılmalarıyla bir mana ifade etmelerinden dolayı bu isimle klasik Arap dili kaynaklarında yerini almıştır. Cümle içindeki fonksiyonu ve anlamının yanında yapısal özellik taşıyan harfler, basit ve bileşik (mürekkeb) yapıları yönüyle de incelenmiş ve Arap dili alimleri arasında bu konuda tartışmalar vuku bulmuştur. Çalışmamız da bu harfler özelinde Arap dili âlimlerinin tartışmalarıdır. Tartışma kapsamında harflerin basit yapıda olduğunu iddia edenler yanında bileşik yapıda olduğunu savunanlar da bulunmaktadır. Araştırmamızda tarafların görüşleri ortaya konulup her iki grubun gerekçeleri incelenmiştir. Bu bağlamda İbn Hişâm'ın (öl. 761/1360) Muğni'l-lebîb 'an kütübi'l-e'ârîb adlı eseri başta olmak üzere hurûfî'l-

meânîyi müstakil olarak ele alan İbn Abdünûr'un (öl. 702/1302) Raşfü'l-mebânî fi şerhi hurûfi'l-me'ânî adlı eseri ana kaynak olarak belirlenmiştir. Yapılan çalışma sonunda harflerde asıl olan basitlik olgusu olduğu bileşik harflerin ise basit harflerden meydana geldiği tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler

Arap Dili ve Belagati, Arapça, Belagat, Harf, Edat, Hurûfü'l-meânî

Examination of the Ḥurūf al-Maʿānī in Terms of Their Simple-Compound Structure

Bünyamin Güder

Master's Student, Karamanoğlu Mehmetbey University
Graduate School of Social Sciences, Department of Basic Islam Studies,
Department of Arabic Language and Rhetoric
Karaman, Türkiye
bunyaminguder31@gmail.com
orcid.org/0000-0002-9996-6504

Abstract

Types of words in the Arabic language are divided into three groups: nouns, verbs, and letters. Letters, one of these types, have a vast place in the literature regarding their functions (actions) and meanings in the sentence. The letters have been subjected to some classifications by the Arabic linguists. One of these classifications is the letters of the type "Ḥurūf al-Maʿānī", which means "Letters of Meaning". The letters of the type ḥurūf al-maʿānī have taken their place in the classical Arabic language sources with this name because they do not have any meaning when used alone, but verbalize a meaning when they are used together with a verb or noun in a sentence. In addition to their function and meaning in the sentence, the letters with structural features were also examined in terms of their simple and compound (murakkab) structure, and discussions took place among the scholars of the Arabic language. This study is the discussions of the scholars of the Arabic language specific to these letters. In the scope of the debate, there are those who claim that the letters have a simple structure and those who argue that they have a compound structure. In this research, the views of the scholars were put forward,

and the reasons of both groups were examined. In this context, it has been designated as the primary source especially Ibn Hishām's (d. 761/1360) work named *Mughnī al-labīb 'an kutub al-a'arīb* and Ibn Abd al-Nūr's (d. 702/1302) work named *Raṣf al-mabānī fī sharḥ ḥurūf al-ma'ānī* which deals with *ḥurūf al-ma'ānī* independently. At the end of the study, it was determined that the main thing in letters is simplicity, and compound letters consist of simple letters.

Keywords

Arabic Language and Rhetoric, Letter, Preposition, *Ḥurūf al-ma'ānī*

Türkiye Sosyal Bilimler Sempozyumu, Sosyal Bilimler alanında araştırmalarını sürdüren profesyoneller ile bu alanda eğitimlerine devam eden lisansüstü öğrencileri bir araya getirerek tecrübe aktarımına imkân sağlamak, disiplinler arası çalışmalarını güçlendirmek ve akademik üretime katkı sağlamak amacıyla *Oku Okut Akademi* tarafından düzenlenmektedir. Sempozyuma; Arkeoloji, Antropoloji, Edebiyat, Eğitim, Felsefe, Filoloji, Hukuk, İktisat, İlahiyat, İletişim, İşletme, Mimarlık, Psikoloji, Sanat, Siyaset Bilimi, Sosyal Hizmet, Sosyoloji, Tarih ve Uluslararası İlişkiler alanlarında hazırlanan bildiriler ile başvuru yapılabilmektedir. Başvurular, Sempozyum Bilim Kurulu tarafından incelenmekte ve en az iki hakemin değerlendirmesine sunulmaktadır. Kabul edilen bildirilerin özetleri ve tam metinleri *Oku Okut Yayınları* tarafından açık erişim olarak okuyucularla buluşturulmaktadır.

sempozyum.okuokut.org

ISBN-13: 978-605-74416-4-5

9 786057 441645

